

23 Φεβρουαρίου 2020

Μέγας Βασίλειος: Να επιμελήσαι την ψυχήν, διότι είναι πράγμα αθάνατον

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Μέγας Βασίλειος.

Συνέχεια από: <http://www.diakonima.gr/?p=482586>

3. “Πρόσεχε, λοιπόν, σεαυτώ”. Δηλαδή, ούτε τα δικά σου, ούτε τα γύρω από εσέ, αλλά πρόσεξε μόνον τον εαυτόν σου. Διότι άλλο πράγμα είμεθα ημείς οι ίδιοι και άλλο πράγμα τα δικά μας και άλλο τα γύρω από μας.

Ημείς είμεθα η ψυχή και ο νους, διότι έχομεν πλασθή σύμφωνα με την εικόνα του κτίστου μας.

Ιδικόν μας είναι το σώμα και αι αισθήσεις του.

Γύρω δε από μας υπάρχουν χρήματα, τέχνη και όλη η υπόλοιποςπραμάτεια του βίου.

Τι λοιπόν λέγει ο λόγος της Γραφής;

Μη δίδης σημασίαν εις την σάρκα, ούτε να επιζητής με κάθε τρόπον ό,τι είναι αγαθόν εις αυτήν, δηλαδή υγείαν, ομορφιάν και απολαύσεις ηδονικάς και μακροζωίαν, ούτε να θαυμάζης χρήματα και δόξαν και εξουσίαν.

Αλλά πρόσεχε τον εαυτόν σου, δηλαδή την ψυχήν σου.

Αυτήν στόλιζε και αυτήν φρόντιζε, ώστε διά της προσοχής να κατορθώνης να την απαλλάσσης από ολόκληρον τον ρύπον που επικάθεται εις αυτήν από την πονηρίαν,

να αποκαθαίρεται κάθε αίσχος κακίας και να την κοσμήσει και να την φαιδρύνει με όλον το κάλλος της αρετής.

Εξέτασε τον εαυτόν σου· ποίος είσαι; γνώρισε την φύσιν σου, ότι το μεν σώμα σου είναι θνητόν η δε ψυχή σου αθάνατος και ότι η ζωή μας είναι διπλή.

Η μεν προσιδιάζει εις την σάρκα και περνά γρήγορα, η δε άλλη συγγενεύει με την ψυχήν και δεν επιδέχεται περιγραφήν.

Πρόσεχε, λοιπόν, τον εαυτόν σου και μη προσκολληθής εις τα θνητά ωσάν σε αιώνια, μήτε να περιφρονήσης τα αιώνια ωσάν περαστικά.

Να περιφρονής την σάρκα, διότι παρέρχεται.

Να επιμελήσαι την ψυχήν, διότι είναι πράγμα αθάνατον.

Με κάθε προσοχήν να επιβλέπης τον εαυτόν σου, διά να γνωρίζης να απονέμης εις τον καθένα το ωφέλιμον· εις μεν την σάρκα τας διατροφάς και τα σκεπάσματα εις δε την ψυχήν τα δόγματα της ευσεβείας, δηλαδή λεπτήν αγωγήν, άσκησιν της αρετής, διόρθωσιν των παθών.

Μήτε να παραπαχαίνης το σώμα, μήτε να φροντίζης διά τας σαρκικάς οχλήσεις.

Αφού λοιπόν «επιθυμεί η σαρξ κατά του πνεύματος, το δε πνεύμα κατά της σαρκός, ταύτα δε αλλήλοις αντίκειται» πρόσεχε μήπως με το να υπερπαχαίνης την σάρκα προσφέρης πολλήν εξουσίαν εις το κατώτερον.

Διότι όπως εις τας κλίσεις των ζυγών, εάν μεν παραφορτώσης την μίαν πλάστιγγα, εξάπαντος θα κάμης ελαφροτέραν την απέναντί της, έτσι και εις το σώμα και την ψυχήν, ο πλεονασμός του ενός κατ' ανάγκην επιφέρει την ελάττωσιν του άλλου.

Διότι, όταν το σώμα ευεργετήται και βαρύνεται με την πολυσαρκίαν, κατ' ανάγκην ο νους γίνεται αδρανής και άτονος κατά τας ενεργείας του.

Όταν όμως η ψυχή είναι υγιής και εξυψώνεται προς το ύψος που της αρμόζει με την μελέτην των αγαθών, είναι επόμενο να μαραίνεται η σωματική έξις.

Απόσπασμα από την ομιλία του Μεγάλου Βασιλείου "Εις το, 'Πρόσεχε τον εαυτόν σου'", όπως δημοσιεύεται σε μετάφραση στον τόμο "Μ. Βασιλείου έργα 6, της σειράς "Έλληνες Πατέρες της Εκκλησίας, των εκδόσεων Πατερικαί Εκδόσεις "Γρηγόριος ο Παλαμάς". Κείμενο, μετάφραση, σχόλια Βασίλειος Ψευτογκάς.